

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Sydvestmors Børnehave og
Vuggestue

Oktober 2024

SYDVESTMORS
Børnehave og vuggestue

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har fortsat arbejdet med afgrænsede og tematiserede læringsmiljøer og haft særlig fokus på de sociale kompetencer og relations dannelse, også i tråd med vores arbejde med ICDP. Vi har haft fokus på strukturen på stuerne, opdeling af stuerne for at sikre læringsmiljøer hele dagen, særligt om eftermiddagen, i vuggestuen, da den daglige struktur er anderledes end formiddagen og præget af mange praktiske opgaver. Vi har arbejdet på at skabe mindre børnegrupper, aktiviteter, samt haft fokus på de voksnes placering.

I børnehaven har vi arbejdet med ny struktur i eftermiddagstimer, hvor de voksne på skift har ansvaret for flere voksenstyret aktiviteter – med øje for det fælles tredje – også her for at sikre læringsmiljøet gennem hele dagen. Vi har lavet aktivitetskasser med forskelligt indhold som kan tages i brug hvis planlægningen glipper fx ved sygdom eller andet. Vi har afprøvet at åbne læringsmiljøerne endnu mere op, hvilket har bidraget til et større lege potentiale, samt et bredere fælles tredje. Den nye struktur har til formål at mindske eksklusion og styrke børnefællesskaberne - da flere børn synes udfordret i forbindelse med, at finde ind i de gode legerelationer. Ydermere

vil vi også i formiddagstimerne være opmærksomme på, at være mere på gulvet, hvor der med børnene kan skabes nærvær, danne og understøtte tætte relationer blandt børn og voksne, samt børn imellem. Dette særligt i forhold til de flersprogede børn, da der observeres udfordringer herom.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi er i proces og arbejder løbende med forskellige metoder i forbindelse med vores evalueringskultur. Vi bruger oftest SMTTE modellen i de forskellige pædagogiske processer og synes den fungerer rigtig fint til formålet – denne gør det muligt at konkretisere og afgrænse det vi gerne vil arbejde med og stille skrappt på. Desuden bruger vi evalueringsblomsten som udfyldes ud fra de emner eller temaer vi vil arbejde med – der planlægges og efterfølgende udføres i læringsmiljøer, samt evalueres. Vi evaluerer ud fra billeder, video, observationer og går i dialog omkring processerne/oplevelserne.

Dernæst har vi de styrkede læreplaner og arbejdet med disse fast på dagsordenen til vores månedlige personalemøder, hvor de forskellige stuer skiftes til at være tovholder og have et emne med til fælles dialog, refleksion og evaluering – i denne forbindelse bruger vi også video – i tråd med vores arbejde med ICDP. Vi arbejder kontinuerligt med læreplanstemaerne på alle stuer.

Desuden bruger vi også vores stuemøder til at evaluere og justerer på vores pædagogiske praksis – vi skaber mulighed og plads til stuemøder efter behov, da vi vægter refleksion og fælles dialog – da vi lærer bedst i sociale sammenhænge - hvilket har stor værdi for vores personlig udvikling, samt vores læringsfælleskab.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har arbejdet i workshops i forbindelse med udarbejdelse af de styrkede læreplaner, hvor der efterfølgende var en opfølgning som førte til det

skriftlige udbytte. Dette for at sikre at alle fik ejerskab i materialet - vores pædagogiske fundament.

Vi udarbejdede en "køreplan" for hvordan vi ville "holde gryden i kog"- gøre de styrkede læreplaner til "et levende dokument", netop for at sikre at der bliver afsat og prioriteret tid til dialog, refleksion og evaluering på personalemøderne, samt stuemøderne.

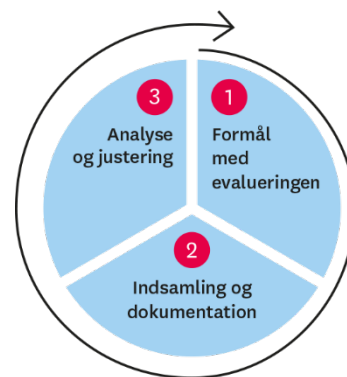
Der blev udarbejdet en fordelingsplan over hvem gør hvad til personalemøderne, som sikrer at alle kommer på banen og bidrager.

Desuden har vi igen i år arbejdet med evalueringen i forbindelse med vores pædagogiske dag, hvor vi har taget udgangspunkt i dette materiale – denne evalueringsmetode.

Hver stue arbejder individuelt med læreplanerne, hvilket ses i form af årshjul, personalemøder, fælles emneuger, samt SMTTE-modeller på stuerne.

Sidste år havde vi ekstern oplægsholder ift. ICDP – et brush-up kursus, så vi alle fik det genopfrisket og nyankomne kunne få indblik i hovedelementerne i ICDP. Fordrer fælles fodslag og en følelse af fællesskab.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

"Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Eksempel (fra vuggestuen): Her tages der udgangspunkt i læringsmiljøer om eftermiddagen.

Vi har taget udgangspunkt i arbejdet med vores udviklingsfokus vedr. læringsmiljøerne/aktiviteter om eftermiddagen. Vigtigheden i de voksnes placering og at udnytte rum/plads, både ude og inde. Opdeling i mindre grupper, som skaber mindre støj og mere ro. Øget forbrug af uderummet, både formiddag og eftermiddag – ”højt til loftet”, erfaringer med ujævnt terræn, bær på buskene, ”fra jord til bord” - generelt masser af sanse oplevelser mm.

Eksempel (fra børnehaven): Her tages der udgangspunkt i ”kultur-ugen”.

- Fokus på fælles forudsætninger for at kunne navigere i samfundet – i de sociale arenaer vi befinder os i, samt udfordringer og hvordan vi løser disse fx ifm. sprogbarrierer mm.
- Fælles fokus på forskellige kulturer (vi har ca. 30 procent flersprogede børn) Nysgerrighed blomstrede og udløste gode snakke
- Bedre samarbejde mellem børn, forældre og personale, ved at få nærmere kendskab til hinanden.
- Der blev hertil afholdt en fælles kultur aften, hvor alle tog lidt mad med (nationalret eller lign.) og der blev lavet en fælles buffet. Familier kom hinanden ved og vi fik oplevet og talt med hinanden på en ny måde, i en anden kontekst.
- Overordnet var målet også at kunne bistå opnåelsen af sociale relationer på tværs af kulturer, både blandt børn og forældre og det har vi oplevet tegn på. Det skabte bl.a. flere hjemme-legeaftaler blandt børnene i ældste gruppen.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

- Foto- og video dokumentation
- Tabulex/Facebook
- SMTTE modeller
- Udstillinger (bl.a. flag og plancher og fotos)
- Børnes (gen)fortælling
- Forældresamarbejde

- Observationer/iagttagelser
- Forældres udsagn om børnenes fortællinger

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Eksempel (fra vuggestuen):

Opmærksomhed på de voksnes placering udløser mere ro i overgangssituationer. Mindre børnegrupper og flere rum/mere plads giver bedre vilkår for fordybelse. Fokus på det enkelte barns "opblomstring" og nærmeste zone for udvikling. Der skabes mangfoldige relationer i mindre og større børnefællesskaber.

Eksempel (fra børnehaven):

Børnene bliver mere nysgerrig på de forskellige kulturer og på hinanden - at det er okay og spændende, at være forskellige – "hvem er jeg og hvem er du." Voksne blev også mere nysgerrige – også på hinandens kompetencer, samt nysgerrig på børnene på tværs af grupperne – samt vi får mere fokus på at udnytte/anvende alles kompetencer.

Vi lærte vigtigheden i at de voksnes mødetider passer til planlægningen/aktiviteterne, samt vigtigheden af fælles ejerskab hvor der er forventningsafstemt omkring fælles forståelse og interesse i at børnene "lykkes", fx oplever sig selv som værdifulde og en del af et børnefællesskab mm.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af

jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Eksempel 1 (fra vuggestuen):

Indsigterne/indsatserne har skabt den ønskede ro og nærhed, samt øget opmærksomhed på at skabe læringsmiljøer i løbet af eftermiddagen også.

Justeringer er fortsat en del af vores praksis. Bevidsthed om den voksnes rolle og ansvar ift. skabelsen af læringsmiljøet, så vi skaber de bedste vilkår for barnets trivsel og udvikling.

Eksempel (fra børnehaven):

I forbindelse med kultur-emneugen afkortede/komprimerede vi varigheden til en uge, frem for to uger og bevarende vores faste gruppestruktur, men med fælles arrangement i form af kultur aften. Dette på baggrund af vores erfaringer fra tidligere emneuger, hvor det viste sig, at nogle børn reagerede på den mere ustrukturerede hverdag og "nye" voksne. Vi har en del børn med særlige behov som udviste signaler om at det var overvældende, så derfor valgte vi at bibeholde noget af det genkendelige ift. bl.a. rammerne. Så planlægningen kan ofte kalde på justeringer og tilrettelæggelse hvor der tages højde for både børnegrupperne, de forskellige rammer og struktur osv.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan."

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Vi vil orientere omkring evalueringsarbejdet i forbindelse med et bestyrelsesmøde og hvor der er mulighed for at få uddybet materialet. Generelt er der altid mulighed for, at komme med input, justeringer og spørgsmål til den daglige praksis – og disse er altid velkomne og med til at udvikle vores dagtilbud. Vi lærer bedst i sociale sammenhænge og jo flere perspektiver jo bedre, så der kan træffes kvalificerede beslutninger.

Bl.a. har vi løbende inddraget forældrebestyrelsen i forbindelse med at udvikle på vores modtagelse- og arbejde med flersprogede børn og familier. Pt. rummer vores institution ca. 30 procent flersprogede børn. Vi vægter inddragelse og et højt informationsniveau også omkring dette, for skabe mening og tryghed, samt skabe de bedste forudsætninger for at inkludere og møde forskellige kulturer på bedste vis.

Forældrebestyrelsen er meget lydhør og tillidsfulde, samt skaber mulighed for at etablere tiltag som også kan kræve et vist budget – bl.a. prioritering af timer til fx en særlig sprogindsats, samt videreuddannelse af sprogpædagogen mm.

Det er vigtigt med gennemsigtighed og tydelige information, da dette fordrer det bedste samarbejde. Så vi i fællesskab kan skabe den bedste institution for børnene.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil fortsat have fokus på

- Fortsætte opmærksomhed på læringsmiljøerne om eftermiddagen – mindre grupper og flere rum. Voksenstyrede/initierede aktiviteter, hvor der er plads til alle – for at understøtte børnefællesskaberne, samt fremme arbejdet med relations dannelse i forhold til det enkelte barn, både barn:barn og barn:voksen.
- Zone for nærmeste udvikling - med særligt blik for dagligdagens leg og aktiviteter, og med henblik på at skabe størst mulig deltagelse, udvikling og medbestemmelse ift. det enkelte barn. Øget fokus på relations arbejde anvendes i stilladseringen af barnets zone for nærmeste udvikling i forbindelse med aktiviteter, lege, læringsmiljøer
- Børn i udsatte positioner – fortsætter fokus og arbejdet med indsatser omkring børn med særlige behov eller børn i udsatte positioner, hvilket er en ret stor del af vores hverdag.

- Sprog – herunder også vores særlige sprogindsats. (Vi har pt. ca. 30 procent flersprogede børn/familier)

(Nordea fonden; 15.000 som vi skal bruge på en naturtur i foråret 2025.)

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi er godt i gang og i proces og oplever at evalueringsmetoder ikke er noget statisk, men dynamisk og noget som konstant er i bevægelse og de forskellige metoder kan være mange – alt efter situation og kontekst. Evalueringer sker på flere niveauer – om det er i forbindelse med en lille lukket drøftelse mellem 2-3 personer i en given situation eller om det er mere i plenum i forbindelse med et større projekt. Begge nicher er værdifulde og en del af vores lærings- og udviklingsfællesskab. Vi kan blive bedre til at arbejde mere bevidst og målrettet ved at bruge SMTTE endnu mere, så det vil vi tage med videre. Vi vil lave en fælles mappe med alle stuers SMTTE-modeller som alle kan tilgå – som inspiration til refleksion og planlægning. Samtidig udvikler vi stadig på de skemalagte evalueringsfora, som fx vores personalemøder – hvor vi arbejder på at blive endnu mere konkrete og hvor video er et redskab til dette. Vi lærer bedst i sociale sammenhænge og motiveres af hinandens input. Desuden vil vi benytte os af relations cirklen for at stille skarpt på relations arbejdet.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil skabe fokus og udvikler på dette ved at drøfte det på personalemøder og dernæst konkretisere de justeringer evalueringen kalder på, så vi sikrer kongruens - så vi sikrer at læreplanerne er opdateret – ”vores levende dokument” – som er et arbejdsgrundlag. Evt. justeringer må prioriteres ifm. personalemøderne eller stuemøderne og ellers kan ledelsen lave udkast til evt. justeringer, som efterfølgende gennemgås og tilrettes i fællesskab – det

er vigtigt at alle er involveret og bidrager, så vi er sammen om kerneopgaven og fælles om at nå i mål.

Desuden har vi igangsat en proces i forhold til vores værdigrundlag, så vi kan få opdateret dette, så vi sikrer at alle er medskabende og medbestemmende. Der er kommet mange nye til gennem de seneste år og derfor fandt vi det vigtigt at gennemgå denne proces sammen – for at sikre ejerskab og indflydelse mm. En spændende proces som nu er i gang.